

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**
**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
Nr. 277/12

mun. Chișinău

06 septembrie 2021

Inspector superior de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Sergiu POPA, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților inițiat în privința dlui Didilică Dmitrii, consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir, IDNP: [REDACTED], născut la [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 06.05.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. T-477/21 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al incompatibilităților de către dl Didilică Dmitrii, consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir.

La 25.05.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Didilică Dmitrii, ar fi admis o eventuală încălcare a regimului juridic al incompatibilităților prin faptul că concomitent cu funcția (mandatul) de consilier în cadrul Consiliului local Vișniovca, r. Cantemir, mai deține/exercită simultan și funcția de antrenor, specialist tineret și sport în cadrul Primăriei Vișniovca, r. Cantemir, instituția Casa de cultură, precum și funcția de conducător - auto în cadrul Aparatului Primăriei Vișniovca, r. Cantemir.

La 04.06.2021, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 415/12, în privința dlui Didilică Dmitrii a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în cadrul căruia s-a verificat legalitatea deținerii/exercitării simultane a funcției (mandatului) de consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir și a funcțiilor deținute în cadrul Primăriei s. Vișniovca, r. Cantemir.

Prin scrisoarea nr. 04-12/2838 din 04.06.2021, recepționată la 10.06.2021 conform avizului nr. DS8001788311AS, dl Didilică Dmitrii a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, au fost consultate date din registrele informaționale de stat și solicitate Comisiei Electorale Centrale a RM (solicitarea nr. 04-12/2837 din 04.06.2021), Primăriei s. Vișniovca, r. Cantemir (solicitarea nr. 04-12/2839 din 04.06.2021), informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin informația prezentată de **Comisia Electorală Centrală a RM** prin scrisoarea nr. CEC-8/4128 din 08.06.2021, înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 4974 la 15.06.2021, ca răspuns la solicitarea nr. 04-12/2837 din 04.06.2021, s-a stabilit că dl Didilică Dmitrii deține mandatul de consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir în rezultatul alegerilor locale generale din 20.10.2019, mandatul fiindu-i validat prin Hotărârea Judecătorei Cahul, sediul Central din 29.10.2019 (dosarul nr. 3-139/2019).

Potrivit răspunsului **Primăriei s. Vișniovca, r. Cantemir** (solicitarea nr. 04-12/2839 din 04.06.2021), înregistrat în cadrul Autorității la 30.06.2021 cu nr. 5558 și copiilor materialelor autentificate anexate la acesta (*Dispoziția nr. 78-Ind din 03.12.2018 cu privire la modificarea dispoziției nr. 67-Ind din 01.11.2018 cu privire la angajare prin cumul, Dispoziția nr. 67-Ind din 01.11.2018 cu privire la angajare prin cumul, Dispoziția nr. 5-Ind din 09.01.2017 cu privire la angajare, Fișa postului de specialist în problemele tineretului și sportului, aprobată la 10.01.2017, Fișa postului de șofer, aprobată la 10.07.2020, Schemele de încadrare pentru anii 2018-2021 ale Primăriei s. Vișniovca, Schemele de încadrare pentru anii 2018-2021 ale Casei de Cultură din s. Vișniovca, Notă privind salariu net pentru perioada 01.01.2017-31.05.2021 a angajatului Didilică Dmitrii*), precum și materialelor expediate suplimentar prin intermediul serviciului de poștă electronică Zimbra la 06.07.2021, înregistrate în cadrul Autorității cu nr. 5695 (*Contractul individual de muncă nr. 4 din 09.01.2017, Acordul adițional nr. 1 din 01.12.2018 la Contractul individual de muncă nr. 4 din 09.01.2017, Contractul individual de muncă nr. 3 din 01.11.2018, Acordul adițional nr. 1 din 03.12.2018 la Contractul individual de muncă nr. 3 din 01.11.2018*), s-au stabilit următoarele:

- dl Didilică Dmitrii a fost angajat în calitate de specialist tineret și sport, antrenor la Casa de cultură din s. Vișniovca, r. Cantemir începând cu **09.01.2017**, conform Dispoziției Primarului s. Vișniovca, r. Cantemir nr. 5 - Ind din 09.01.2017, în acest sens fiind încheiat Contractul individual de muncă nr. 4 din 09.01.2017 între Primăria s. Vișniovca, r. Cantemir, în persoana primarului [REDACTAT], pe de o parte și dl Didilică Dmitrii, pe de altă parte, modificat prin Acordul adițional nr. 1 din 01.12.2018.

- potrivit fișei postului aprobată la 10.01.2017, schemelor de încadrare pentru anii 2018-2021 ale Casei de Cultură din s. Vișniovca, postul de specialist tineret și sport este o funcție de execuție (cod F6046), aflată în componența Casei de cultură din s. Vișniovca din subordinea Primăriei s. Vișniovca, r. Cantemir.

- dl Didilică Dmitrii a fost angajat în calitate de conducător auto (șofer) la Primăria s. Vișniovca, r. Cantemir începând cu **01.11.2018**, conform Dispoziției Primarului s. Vișniovca, r. Cantemir nr. 67 - Ind din 01.11.2018, în acest sens fiind încheiat Contractul individual de muncă nr. 3 din 01.11.2018 între Primăria s. Vișniovca, r. Cantemir, în persoana primarului [REDACTAT], pe de o parte și dl Didilică Dmitrii, pe de altă parte, modificat prin Acordul adițional nr. 1 din 03.12.2018.

- potrivit fișei postului aprobată la 10.07.2020, schemelor de încadrare pentru anii 2018-2021 ale Primăriei s. Vișniovca, postul de conducător auto (șofer) este funcție de deservire tehnică (cod H6174), aflată în componența Primăriei s. Vișniovca, r. Cantemir (Aparatul Primăriei).

- conform pct. 2 din Contractul individual de muncă nr. 3 din 01.11.2018, locul de muncă al dlui Didilică Dmitrii în funcția de conducător auto (șofer) se consideră Primăria s. Vișniovca, r. Cantemir.

Informația reflectată în Nota privind salariul net pentru perioada 01.01.2017 - 31.05.2021 a angajatului Didilică Dmitrii, anexată la răspunsul **Primăriei s. Vișniovca, r. Cantemir**, înregistrat în cadrul Autorității la 30.06.2021 cu nr. 5558, **confirmă faptul achitării salariului** dlui Didilică Dmitrii **de către Primăria s. Vișniovca, r. Cantemir** pentru deținerea/exercitarea funcțiilor nominalizate supra.

Examinând materialele dosarului de control inspectorul de integritate a identificat următoarele situații:

- în perioada **29.10.2019 – prezent**, dl Didilică Dmitrii, pe lângă **funcția (mandatul) de consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir**, deține/exercită simultan și **funcția de specialist tineret și sport, antrenor** la Casa de cultură din s. Vișniovca din subordinea Primăriei s. Vișniovca, r. Cantemir;

- în perioada **29.10.2019 – prezent**, dl Didilică Dmitrii, pe lângă **funcția (mandatul) de consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir**, deține/exercită simultan și **funcția de conducător auto (șofer)** la Primăria s. Vișniovca, r. Cantemir (Aparatul Primăriei).

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-12/3680 din 07.07.2021, recepționată la 14.07.2021, dl Didilică Dmitrii a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate **pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului**.

La 03.08.2021, dl Didilică Dmitrii a prezentat în scris punctul de vedere, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 6869 în care a indicat următoarele: „*Cu adevărat este de acord cu cele menționate în invitație, dar nu a știut de prevederile legislației privind incompatibilitatea funcției de șofer în cadrul primăriei cu mandatul de consilier în Consiliul local. De aceea este de acord să demisioneze din funcția de consilier local din Consiliul s. Vișniovca*”.

După evaluarea datelor și documentelor transmise de instituțiile nominalizate, precum și a reglementărilor legale aplicabile, inspectorul de integritate a stabilit că dl Didilică Dmitrii, exercitând funcția (mandatul) de consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (**01 august 2016**), potrivit art. 3, alin. (1), lit. b) din legea menționată ***a devenit subiect al declarării averii și intereselor personale***, fiindu-i aplicabile prevederile Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local și ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală.

Prin urmare, inspectorul de integritate, a stabilit că în cazul de față sunt aplicabile dispozițiile legale prin care este reglementat regimul juridic al incompatibilităților, respectiv:

În conformitate cu art.16 al Legii nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale „*Subiectul declarării (în persoana dlui Didilică Dmitrii) se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția RM și/sau prin alte acte legislative*”.

Potrivit prevederilor Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local (în continuare - Legea 768/2000), art. 2, alin. (1) statuează că „*În sensul prezentei legi, noțiunea de ales local vizează consilierii consiliilor sătești (comunale), orașenești (municipale), raionale și consiliului municipal Chișinău, deputații în Adunarea Populară a Găgăuziei, primarii și viceprimarii, președinții și vicepreședinții raioanelor*”.

Reglementările art. 7 alin. (1), lit. c) și art. 8 alin. (1) din Legea 768/2000, stipulează că „**Mandatul alesului local este incompatibil cu calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale** (aparatură președintelui raionului, **primării, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni**), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei. Alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art. 7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul **în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității**.

Conform art. 7 alin. (1), lit. d) din Legea 768/2000 „**Mandatul alesului local este incompatibil cu calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale)**.

Potrivit pct. 1 - 2 din Legea nr. 263 din 16.11.2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000, prevederile literei c) se aplică funcționarilor publici și angajaților din subdiviziunile autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială; prevederile literei d) se aplică șefilor și șefilor adjuncți ai organizațiilor subordonate autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială (întreprinderi municipale, instituții publice, servicii etc.).

Subsidiar, potrivit prevederilor art. 12. alin. (2), lit. a) din Legea integrității nr.82/2017, *agentul public este obligat să își soluționeze stările de incompatibilitate în termen de o lună din momentul începerii mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ori, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul dat nu depinde de voința sa, să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.*

În sensul art. 1 al Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, se definesc următoarele noțiuni:

administrație publică locală – totalitatea autorităților publice locale constituite, în condițiile legii, pentru promovarea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale;

- **autorități ale administrației publice locale de nivelul întâi** - autorități publice, luate în ansamblu, care sînt constituite și activează pe teritoriul **satului (comunei)**, orașului (municipiului) pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor colectivităților locale;

Potrivit art. 5, alin. (1) al Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, „**autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune), orașe (municipii) sînt consiliile locale**, ca autorități deliberative și primarii, ca autorități executive”.

Astel, prin prisma celor relatate se atestă că **Consiliul s. Vișniovca, r. Cantemir (autoritate deliberativă) și primarul s. Vișniovca, r. Cantemir (autoritate executivă) sunt autorități ale administrației publice locale de nivelul I.**

În conformitate cu art. 4, alin. (4) din Legea 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a RM, „*Organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova se efectuează pe două niveluri: satele (comunele), sectoarele și orașele (municipiile) constituie nivelul întâi, raioanele, municipiul Chișinău și municipiul Bălți constituie nivelul al doilea*”.

În concluzie, potrivit normelor citate, **Primăria s. Vișniovca, r. Cantemir și Consiliul s. Vișniovca, r. Cantemir sunt autorități ale administrației publice de nivelul întâi și din aceeași unitate administrativ-teritorială.**

Studiind materialele dosarului de control, punctul de vedere și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate a stabilit că prin deținerea/exercitarea simultană a funcției (mandatului) de consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir și calității de angajat în Primăria s. Vișniovca, r. Cantemir [(conducător auto (șofer)] în perioada 29.10.2019 – prezent, dl Didilică Dmitrii se află în stare de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal.

Cu referire la deținerea / exercitarea simultană de către dl Didilică Dmitrii a funcției (mandatului) de consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir și a funcției de specialist tineret și sport la Casa de cultură din s. Vișniovca din subordinea Primăriei s. Vișniovca, r. Cantemir, inspectorul de integritate menționează că situația respectivă nu constituie incompatibilitate în sensul Legii nr. 768/2000, *or art. 7 alin. (1), lit. d) din legea precitată, reflectă expres faptul că pentru existența unei stări de incompatibilitate, alesul local trebuie să dețină calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale*, condiție neaplicabilă în prezenta speță, din motiv că dl Didilică Dmitrii, deține/exercită o funcție de execuție la Casa de cultură din s. Vișniovca din subordinea Primăriei s. Vișniovca.

Sub aspectul **soluționării situației de incompatibilitate**, inspectorul de integritate menționează următoarele:

- În conformitate cu prevederile art. 8, alin. (1) din Legea 768/2000 și art. 12, alin. (2), lit. a) din Legea integrității nr.82/2017, din data de **29.10.2019**, dl Didilică Dmitrii a avut termenul legal de o lună pentru a soluționa starea de incompatibilitate în care se afla, respectiv pînă la **29.11.2019**, urma să demisioneze din funcția *incompatibilă [conducător auto (șofer) la Primăria s. Vișniovca, r. Cantemir]* cu mandatul deținut (*consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir*) sau să își depună mandatul.

În acest caz, potrivit informației acumulate, inspectorul de integritate remarcă că dl Didilică Dmitrii, ignorînd prevederile legale menționate supra, nu a soluționat starea de incompatibilitate în termenul stabilit de legislație, continuînd să se afle în această stare *pînă în prezent*.

Cu referire la cele menționate de către dl Didilică Dmitrii în punctul său de vedere precum că: *„Cu adevărat este de acord cu cele menționate în invitație, dar nu a știut de prevederile legislației privind incompatibilitatea funcției de șofer în cadrul primăriei cu mandatul de consilier în Consiliul local...”*, inspectorul de integritate menționează că **responsabilitatea de a se conforma prevederilor legii este o obligație a dlui Didilică Dmitrii, iar cunoașterea sau necunoașterea legii nu exonerează de răspundere.**

Necunoașterea legii, nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspunderea generată de conflictele de interese abordate în prezenta speță (nemo legem ignorare censetur), în contextul în care este axiomatic că relațiile sociale sunt guvernate de norme juridice, iar actele normative (în care sunt materializate normele juridice) indiferent de forța juridică și organul emitent, pentru asigurarea cunoașterii și opozabilității lor, se publică în corespundere cu art. 56 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative), în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, după caz, în monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special ori în Registrul actelor locale, prezumându-se cunoașterea de către toți destinatarii legii a regulilor de conduită impuse, informația fiind accesibilă publicului.

Și nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, *adagiu latin* ce exprimă principiul potrivit căruia se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate fi apărat de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei; eroarea de drept nu exonerează de răspundere. Cunoașterea și respectarea legilor este o îndatorire primordială a tuturor cetățenilor, înscrisă în Constituție. Cunoașterea și respectarea legii definesc atitudinea civică, comportamentul etic, grija față de valorile sociale, apărute și promovate prin actele normative, față de interesele fundamentale ale întăririi și dezvoltării societății. Legile și celelalte acte normative sunt aduse la cunoștința cetățenilor prin publicarea lor în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

În corespundere cu prevederile art. 38 alin. (1), lit. b) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate *„în urma controlului privind respectarea regimului juridic [...] al incompatibilităților, [...] inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului **s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate**”*.

Conform art. 23 alin. (3) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia*. Alin. (6) al aceluiaș articol prevede că, *subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin (3)-(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data*

încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 5, alin. (2), lit. c), art. 5, alin. (3), art. 7, alin. (1), lit. c) și art. 8, alin. (1) și alin. (2)¹ din Legea 768/2000 privind statutul alesului local și art. 24, alin. (1), lit. f) din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată că prin deținerea/exercitarea simultană a funcției (mandatului) de *consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir* și *calității de angajat în Primăria s. Vișniovca, r. Cantemir [(conducător auto (șofer))]*, în perioada **29.10.2019 – prezent**, dl Didilică Dmitrii se află în stare de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal.

2. Din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate, se sesizează Comisia Electorală Centrală a R.M. în vederea încetării înainte de termen și ridicării mandatului de consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir a dlui Didilică Dmitrii.

3. Se decade dl Didilică Dmitrii din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția (mandatul) de consilier, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 ani, din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.

4. Se înscrie dl Didilică Dmitrii, după încetarea înainte de termen a mandatului de consilier în cadrul Consiliului s. Vișniovca, r. Cantemir sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate în Registrului de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

5. Se aduce la cunoștința dlui Didilică Dmitrii actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev,3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)).

**Inspector superior de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Sergiu POPA